

Beleggingsrendementsmonitor

Europese aandelenmarkten

- Europese aandelenmarkten gingen in december onderuit, dit kwam onder andere door aanhoudende zorgen over de Brexit, de Italiaanse politiek en door een daling van het vertrouwen van het Europese bedrijfsleven.
- De Euro Stoxx 50 en de AEX-index eindigden aan het einde van de maand respectievelijk 5% en 6% lager dan aan het begin van de maand.
- Alle indices eindigden 2018 met forse verliezen. De Euro Stoxx 50 verloor over het gehele jaar 12% van zijn waarde.

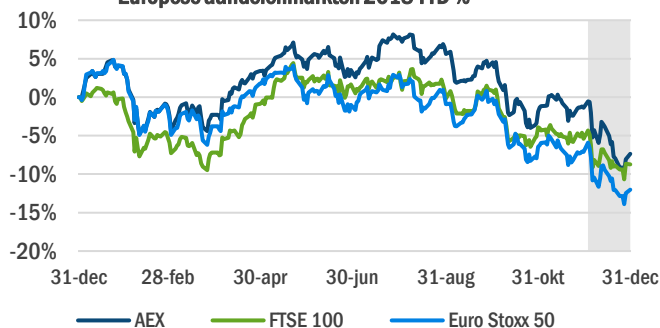
Wereldwijde aandelenmarkten

- In december boekten aandelenmarkten wereldwijd grote verliezen door zorgen over monetaire acties van de Amerikaanse centrale bank en zorgen over de lagere groei van de Chinese economie.
- De Amerikaanse en Japanse aandelenmarkten verloren respectievelijk 9% en 10% deze maand.
- Alle aandelenmarkten hebben in 2018 verlies gemaakt. De indices van de opkomende markten en Japan staan na dit jaar circa 15% lager.

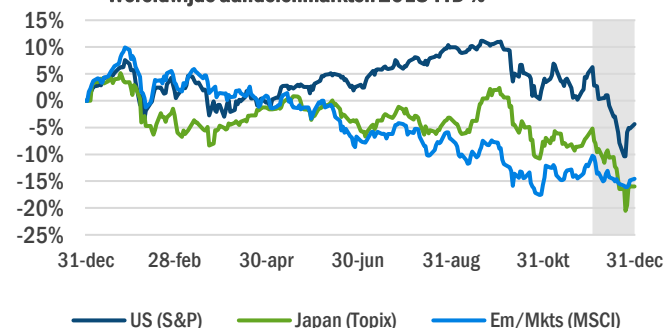
Obligatie- en valutamarkten

- Het rendement op wereldwijde bedrijfsobligaties was in december ongeveer 1%. Europese obligaties behaalden 0,2% rendement.
- De waarde van Nederlandse staatsobligaties stegen in december met 0,6%.
- De euro werd 1% meer waard ten opzichte van de dollar en de pond, daarentegen werd de euro 2% minder waard ten opzichte van de yen.

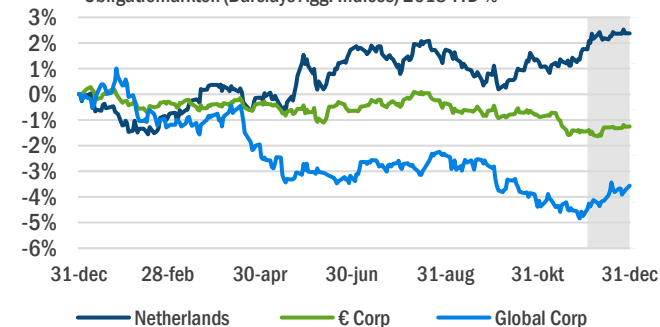
Europese aandelenmarkten 2018 YTD %

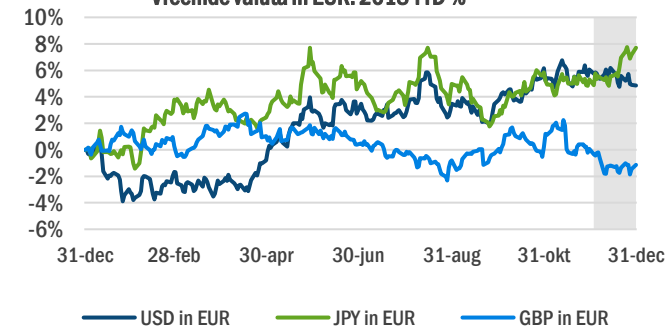
Wereldwijde aandelenmarkten 2018 YTD %

Obligatiemarkten (Barclays Agg. Indices) 2018 YTD %

Vreemde valuta in EUR: 2018 YTD %

Beleggingsrendementen per 31 december 2018

	AEX	FTSE 100	Euro Stoxx 50	US (S&P)	Japan (Topix)	Em/Mkts (MSCI)	€ Neth. Govt	€ Corp	Global Corp	USD in EUR	JPY in EUR	GBP in EUR
1- maands	-6.1%	-3.5%	-5.3%	-9.0%	-10.2%	-2.7%	0.6%	0.2%	1.2%	-1.1%	2.3%	-1.2%
QTD	-10.9%	-9.6%	-11.5%	-13.5%	-17.6%	-7.5%	1.5%	-0.6%	-0.8%	1.4%	5.0%	-0.9%
YTD	-7.4%	-8.7%	-12.0%	-4.4%	-16.0%	-14.6%	2.4%	-1.3%	-3.6%	4.9%	7.7%	-1.1%
1-jaars	-7.4%	-8.7%	-12.0%	-4.4%	-16.0%	-14.6%	2.4%	-1.3%	-3.6%	4.9%	7.7%	-1.1%

Verplichtingenmonitor

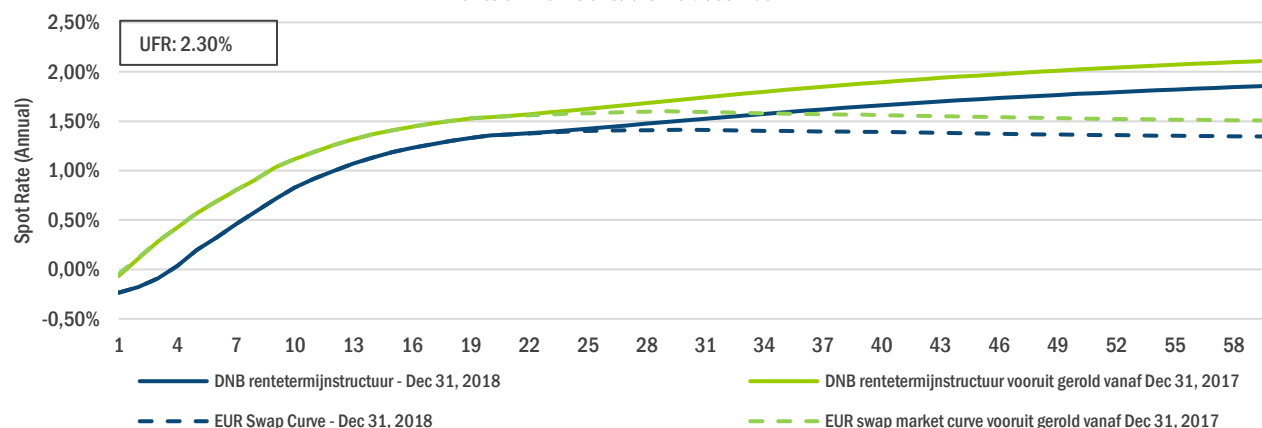
DNB-rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen

- De in december door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur daalde op de kortere looptijden na voor alle looptijden. Voor de meeste looptijden was de daling rond de 8 basispunten.
- De UFR bleef ongewijzigd op 2,3%
- Een daling van de dekingsgraad van pensioenfondsen is als gevolg van de daling van de rentetermijnstructuur en de stevige verliezen op de aandelenmarkten, erg waarschijnlijk. De daling van de dekingsgraad wordt deels gecompenseerd door hogere obligatieprijzen. De impact van de daling hangt met name af van de mate waarin het pensioenfonds het renterisico van haar verplichtingen afdekt.

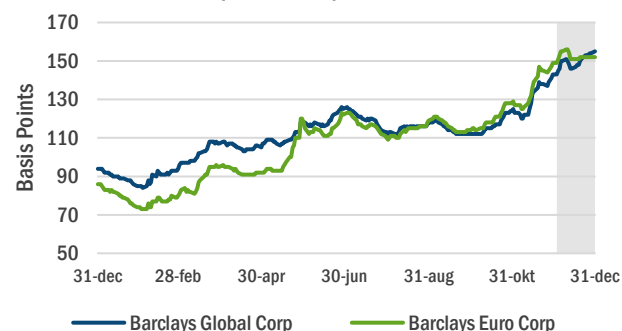
Spreads van obligatiemarkten

- Spreads op Europese en wereldwijde obligatiebenchmarks stegen in december respectievelijk met 3 en 12 basispunten. Daarmee zetten ze de trend van het afgelopen jaar voort. De stijging van de spreads op Europese bedrijfsobligaties hangt samen met de daling van de aandelenmarkten.
- Doordat de daling van de risicovrije rentes wordt gecompenseerd door de stijging van de spread op bedrijfsobligaties, zijn de koersen van bedrijfsobligaties marginaal gestegen.

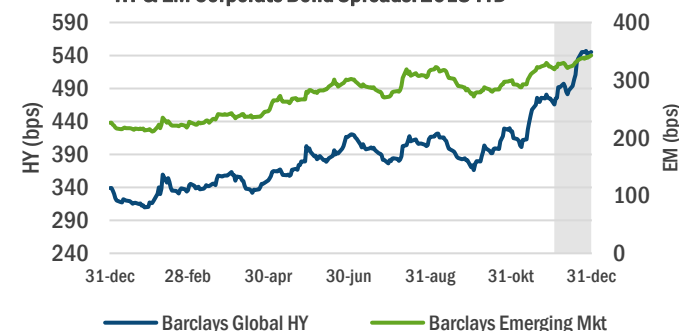
DNB rente en marktrente ultimo december

Global & Euro Corporate Bond Spreads: 2018 YTD

HY & EM Corporate Bond Spreads: 2018 YTD

Verandering van de marktrente (bps)

	1Y	Y5	Y10	Y20	Y30	Y40	UFR
1-maands	1	-8	-7	-9	-8	-7	0
QTD	1	-18	-16	-15	-15	-14	-10
YTD	3	-9	-8	-8	-13	-17	-30
1-jaars	3	-9	-8	-8	-13	-17	-30

Verandering van de creditspreads (bps)

	Global Corp	Euro Corp	HY	EM
1-maands	12	3	70	19
QTD	43	38	164	58
YTD	61	66	206	117
1-jaars	61	66	206	117

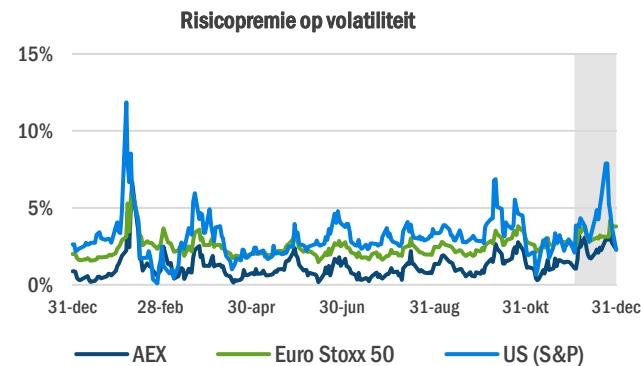
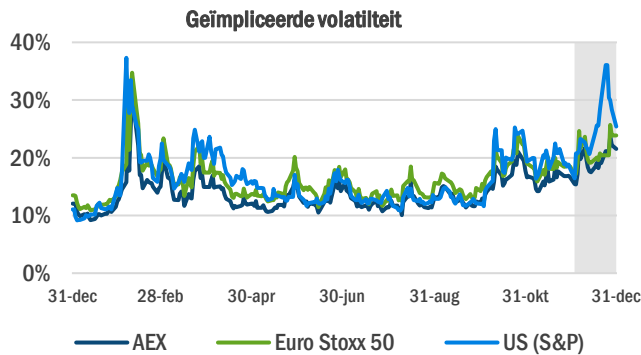
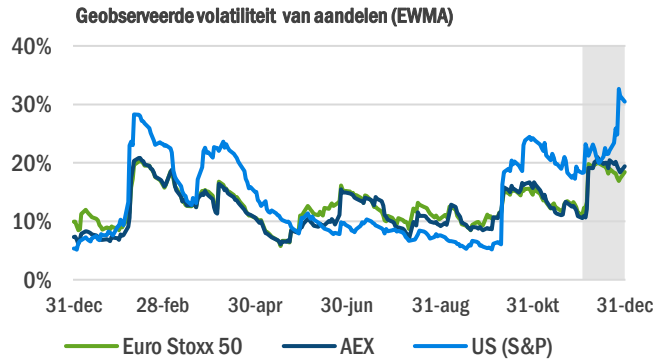
Volatiliteits- en hedgingsmonitor

- De geobserveerde volatiliteit steeg in december sterk, doordat de aandelenmarkten onderuitgingen.
- Gedurende de maand prijsden de Amerikaanse en Europese optiemarkt voor aandelen de volatiliteit boven de 30% en 20%. Dit is een record voor 2018.
- De geïmpliceerde volatiliteit in optiepreizen van aandelen steeg ook sterk en staat aan het einde van de maand tussen de 20% en 30%.
- De risicopremies op volatiliteit stegen deze maand, met in Amerika een tijdelijke piek aan het einde van de maand.

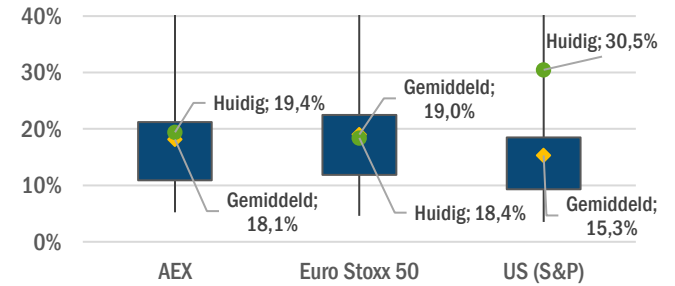
Inflatiemonitor

- De prijsinflatie in de eurozone en in Nederland daalde in november respectievelijk met 0,3% naar 1,9% en met 0,1% van 1,9% naar 1,8%. De prijsinflatie blijft hoog ten opzichte van de afgelopen 3 jaar.
- De looninflatie in de eurozone en in Nederland is in het derde kwartaal gestegen. Eind Q3 waren ze respectievelijk 2,5% en 1,8%.
- In het tweede kwartaal van 2018 is de looninflatie in Nederland herzien van 0,9% naar 1,4%.

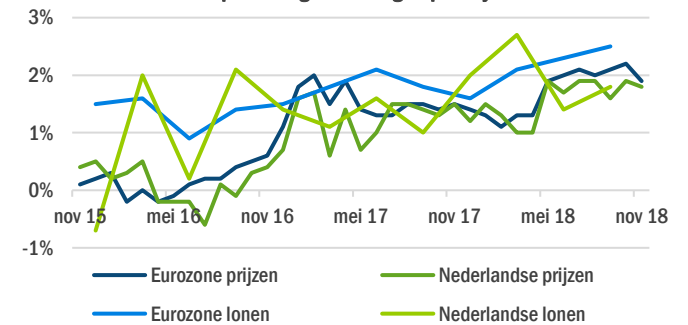
Neem gerust contact op met Milliman Pensioenen voor meer informatie over de totstandkoming van deze resultaten.

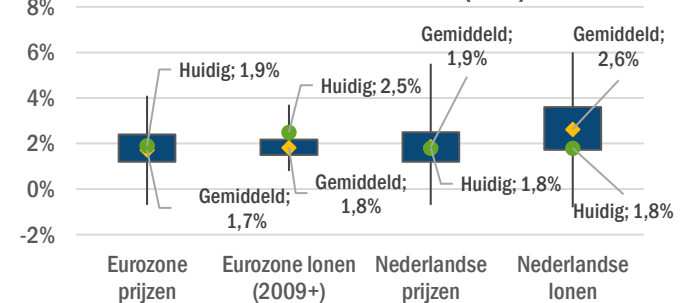
Verdeling volatiliteit over de afgelopen 25 jaar

Inflatiepercentages over afgelopen 3 jaar

Inflatie sinds de start van de Eurozone (1999)

*Eurozone loonprijs is beschikbaar sinds 2009